

УДК 26(035)

Маліновська Л. - ст.гр.РБ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

«ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО» КОНФУЦІАНСТВА

Науковий керівник: д. філос. н, доцент Довгань А. О.

Malinovska L.

Ternopil Ivan Puluji National Technical University

THE "GOLDEN RULE" OF CONFUCIANISM

Supervisor: Dr. Philos. n, associate professor Dovgan A. O.

Ключові слова: «Золоте правило», Конфуцій, соціальне Дао, божественне Небо

Keywords: «Golden rule», Confucius, social Dao, divine Heaven

Китайська культура унікальна, проте мало пізнана і досліджена європейцями. Одним з найдавніших релігійно-філософських вчень Китаю є конфуціанство. В світовій історії ім'я Конфуція (551 - 479 рр. до н. е.) ставлять в один ряд з такими особистостями як Ісус Христос, Будда, Магомет. Його вчення мало і має великий вплив на сучасний спосіб мислення і практичної поведінки китайського народу. За визначенням відомого китаєзнавця Л.С. Васильєва: "Не будучи релігією в повному змісті цього слова, конфуціанство стало більшим ніж просто релігія. Конфуціанство - це також і політика, і адміністративна система, і верховний регулятор економічних і соціальних процесів, - словом, основа всього китайського способу життя, принцип організації китайського суспільства, квінтесенція китайської цивілізації"[1, с.32]. Вплив конфуціанського вчення простежується в Китаї, країнах Далекого Сходу та Південно-Східної Азії, де проживає майже третина населення Земної кулі, до наших днів [1, с.32].

Одним із принципів конфуціанства є «Золоте правило» етики, яке також притаманне всім світовим культурам, і складає цивілізаційне багатство людства. Цілком ймовірно в кожній культурі воно виникало кожного разу заново. У знаменитій збірці суджень і бесід Конфуція «Лунь Юй» читаємо: Учень Цзи-гун запитав: «Чи можна все життя керуватися одним словом?» Учитель відповів: «Це слово — взаємність. Не роби іншим того, чого не бажаєш собі» [2]. В конфуціанстві «золоте правило» поведінки не тільки висловлюється, але і підкріплюється нормативно-етичними принципами: «жень» (людинолюбство), «чхун» (відданість), і «шу» (поблажливість). Ці етичні вимоги в різні часи називали принципом, законом, приписом і т.д., а золотим правилом вони стали наприкінці ХУІІІст. Одним з найважливіших понять в житті Конфуція є «жень» («людинолюбство, гуманність») як сукупність етики і взаємин між людьми, що ґрунтується на шанобливості, повазі до предків, старших за віком, відданості державі і справі.

Принципи «золотого правила моральності» формують головні цінності міжособистісних відносин у всіх сферах діяльності. Ці цінності визначаються категоріями: ввічливість, тактовність, коректність, делікатність, поблажливість, толерантність. Тому мудрість Конфуція полягає в органічному поєднанні політики і моралі, ієрархічності відносин між людьми з їх взаємною повагою. Відповідно правило, що задає основну моральну установку ставлення людини до інших людей, було однією з опор конфуціанського світогляду. «Золоте правило» виходить з такої логіки: людина, удосконалюючи себе, служить зразком для інших, так само як і іншими цікавиться для

того, щоб чогось навчитися у них. Про «Золоте правило» як правило взаємності можна говорити саме в цьому сенсі: розвиваючи себе в моральному відношенні, людина задає приклад, зразок іншим і саме так впливає на оточуючих. Йдеться про моральні форми зв'язку між людьми, які здійснюються через особистий приклад кожного індивіда. «Золоте правило» орієнтує саме на можливість виправляти себе. «Коли нас троє в дорозі,- вказує Конфуцій,- то кожен з двох супутників може стати моїм наставником. Я вибираю хороше і слідую йому, погане ж служить застереженням і допомагає виправитися». Таким чином, «Золоте правило», як його розуміє Конфуцій, передбачає обмін ролями в уяві, коли людина подумки ставить себе на місце іншого, входить в його становище, начебто дивиться на себе його очима.

Отже, створивши своє вчення, Конфуцій став одним із перших світових давніх мислителів, хто підтвердив важливість моральних приписів життєдіяльності особистості для всього суспільства. Суспільство і держава визнаються головними цінностями власного буття, через які набуває цінності також індивідуальне життя людини. Тому «Золоте правило» конфуціанства є універсальним етичним законом, адже воно ототожнюється із людською природою та притаманними їй прагненнями. Це правило- унікальний стандарт людського взаєморозуміння та співжиття усіх народів, націй, політичних партій і держав з різним рівнем соціального розвитку.

Список використаної літератури:

1. Васильев Л.С. Проблемы генезиса китайской мысли. Формирование основ мировоззрения и менталитета. - М.: Наука, (рус.), 1989. – С.32
2. Конфуций. Лунь Юй // Переломов Л.С. Конфуций. «Лунь Юй». М.: «Восточная литература», (рус.). РАН, 1989.
3. Давньокитайська філософія. Збірник текстів в двох томах. Т.1. М., «Мысль», (рос.), 1972. -363 с.

УДК: 80.004.14

Каплун М. - ст. гр. СН – 31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СЛОВА-ПАРАЗИТИ У ПОВСЯКДЕННОМУ МОВЛЕННІ

науковий керівник: к. філол. н., доц. Назаревич Л. Т.

Kaplun M.

Ternopil Ivan Pulyj National Technical University

WORDS PARASITES IN EVERYDAY SPEECH

Supervisor: Nazarevych L.

Ключові слова: слова-паразити, мовлення, культура мови.

Keywords: word-parasites, speech, language culture.

Слова-паразити – лексеми, які не мають сенсу. Люди вживають їх для більш зв'язного мовлення або для того, щоб виграти час, коли думка йде плавно, а говорити треба багато. Однак часто за такою спонтанністю ховається, по-перше, недбале ставлення до культури мови та мовлення, по-друге, небажання людини ознайомитися з нормами сучасної української літературної мови.

Наша мета – висвітлити одну з найпоширеніших проблем в сучасному українському мовленні – слова-паразити, схарактеризувати найпоширеніші слова-